

Eszközismeret

A lábápolás kézi eszközei

Fotó: Aphrodité

A lábápoló tevékenység gyakorlásának során igen fontos a szakmai követelmények és a higiéniai előírások betartása. A tevékenység során csak rozsdamentes, kifogástalan vágó éllel rendelkező, fertőtlenített eszköz használható.

A műszerek, melyek a lábápolói tevékenységhez használhatóak, szigorú szabályozás alá tartoznak. Megválasztásuk előtt néhány gyakorlati szempontot is figyelembe kell venni. Elsősorban az iskolákban – ahol a leendő pedikűrösök tanulnak – ajánlatos a szakoktató segítségét kérni a döntés előtt, hogy milyen műszereket vásároljon a leendő kolléga, s honnét szerezzé be azokat, hiszen a műszereket a tanulóknak a szakmunkásvizsgára való felkészüléshez, tanműhelyi gyakorlati órákon történő gyakorláshoz kötelezően meg kell vásárolniuk függetlenül attól, hogy későbbi gyakorlati munkájuk során tervezik-e a lábápolásban történő munkavégzést. Sok esetben már maguk az iskolák biztosítják a műszereket. Az alapeszközökre vonatkozó előírásokat a szakmai- és vizsgakövetelmény fogalmazza meg.

Eszerint a szakma gyakorlásának feltétele az alap eszköztár megléte, amely a következő:

- ▶ Kések: talpkés, sarokkés, tyúkszemkés (kis, közepes, nagy), körömfaragó kés
- ▶ Lencsék: kerek, ovális (kis – közepes – nagy)
- ▶ Szemzők: kis, közepes, széles
- ▶ Vésők: sima, hornyolt, vagy vájtt (keskeny, közepes, széles)
- ▶ Csípők: körömcsőpő, bőrcsőpő (kis, közepes, nagy különböző méretekből – egy darab valamelyikből kötelező)
- ▶ Laprugós – vagy drótrugós
- ▶ Egyenes – vagy hajlított élű

- ▶ Ollók: körömvágó – bőrvágó (különböző vágó él nagyságú, egyenes vagy hajlított élű)
- ▶ Reszelők – ráspolyok (fém, rozsdamentes, vagy üvegreszelők a köröm és a bőr finomítására csiszolására)

Eszközők karbantartása

A gyakorlati oktatáshoz és később a munkavégzés során is szigorúan rozsdamentes, kifogástalan vágó éllel rendelkező, csak erre a célra használatos műszerkészlettel lehet a lábápolást végezni.

Az eszközökkel szerzett nagyon alapos gyakorlat az alapja a velük való munkavégzésnek

A lábápoló eszközök karbantartására vonatkozó ismeretek szerepelnek a képzések tananyagában.

Gondoskodnunk kell a kifogástalan élű, rozsdamentes eszközökről a gyakorlati munkavégzéshez.

Az élezésük történhet a lábápoló szakember által fenőkővel és fenőszíjjal.

Az eszközök professzionális élezésére szakembert kell felkeresni (orvosi műszerész) aki igen jártas és gyakorlott kell, hogy legyen a saját szakterületén az eszközeink hosszú távú használhatósága okán.

Alapvető fontosságú a balesetmentes munkavégzés szabályainak megismerése és betartása is. A műszereket minden vendég előtt és után a mindenkori ÁNTSZ előírásoknak megfelelő fertőtlenítő szerrel, vagy egyéb fertőtlenítő eljárással kell sterilizálni és gondoskodni kell ebben az állapotban történő elkülönített, balesetmentes tárolásukról.

Fertőtlenítés

A lábápoló eszközök fertőtlenítésére vonatkozó előírások a képzés során közegészségügyi alapismeretek tantárgy keretén belül sajátítják el a tanulók.

A fertőtlenítés történhet mechanikusan, fertőtlenítő folyadékkal, hővel, gőzzel, fényvel, vagy ultrahanggal.

Az ÁNTSZ által jóváhagyott fertőtlenítőszer listájából választható eszköz illetve műszer fertőtlenítő szerek közül lehet kiválasztani a megfelelőt annak alapján, hogy milyen hatásspektrummal (milyen mikroorganizmus szaporodását gátolja) rendelkezik a fertőtlenítőszer: baktericid, mikrobaktericid, fungicid, virucid, sporicid, parazitocid.

Ezen kívül ismernünk kell a fertőtlenítés módját. (Töményen vagy hígítva kell használni.) Amennyiben hígítva, milyen arányban kell az oldatot elkészíteni.

Ismernünk kell, meddig használható fel a fertőtlenítőszer, illetve az oldat, valamint mennyi a behatási idő.

A fertőtlenítőszerrel történő eljárás esetén is és minden egyéb esetben a fertőtlenítés a mechanikus tisztítással kezdődjék.

A fertőtlenítő szerben történő elhelyezés után a kellő behatási idő elteltével az eszközöket kivéve szárítjuk. Gondoskodnunk kell a higiénikus tárolásukról is.

Az engedélyezett műszer fertőtlenítőszeret néhány évenként változtatni kell, a mikroorganizmusok fertőtlenítő szerekhez való hozzászokása miatt.

A munka közbeni fertőtlenítés is igen fontos a fer-

Az eszközök karbantartása, fertőtlenítése, szakszerű tárolása elengedhetetlen a professzionális lábápoláshoz

tőzések elkerülésének és továbbvitelének megelőzésében azon túl, hogy a vendég bizalmának elnyerésére igen jó alkalmat teremt.

Nagyon fontos szabály, hogy csak arra a célra szabad egy fertőtlenítőszeret használni, amire a kutatók kifejlesztették. Óriási hiba és tilos is a fertőtlenítőszeret más körülmények között használni (pl. otthon), illetve hiba a mértéktelen és indokolatlan használat.

Igen lényeges azt megérteni, hogy a mikroorganizmusok teljesen természetes részei életünknek, így nem feltétel nélküli kiirtásuk a cél, hanem a túlzott elszaporodásuk megakadályozása.

A fertőtlenítőszeret, akárcsak az eszközöket is gondosan elzárva, illetéktelen hozzáférését megakadályozva kell megoldanunk. Biztonsági kísérőokmányt (adatlapot) kell róla a vásárlás helyén beszerezni és a számla mellé lefűzve a munkahelyen tárolnunk.

A lábápolás során a fertőtlenítés igen összetett feladat, az eszközök fertőtlenítése csupán egy terület, ezen kívül alapos ismereteket kell elsajátítani a bőr, a munkavégzés felületeinek, a bútorzat, padozat, falak, illetve az egész helyiség levegőjének fertőtlenítése terén.

Tárolás

Fontos, hogy illetéktelen személy (pl. gyerek) ne férjen hozzá eszközeinkhez.

A műszerek tárolása higiénikus, fertőtlenített, tiszta állapotban, pormentesen, illetékteltől elzárva kell, hogy történjen.

Szállítása is erre a célra használatos műszertartó tokban kell, hogy történjen, melybe mindig tiszta, fertőtlenített állapotba szabad betenni.

Fotó: Aphrodité

A kellő ismeretek elsajátítása mellett kellő jártasság, gyakorlat szükséges az eszközhasználaton túl a fertőtlenítő eljárások gyakorlatban történő biztonságos alkalmazásához, mely ismereteket szakmai továbbképzéseken folyamatosan meg kell újítani a vendégkörünk, önmagunk, és környezetünk érdekében.

Az egyes csoportokba tartozó szerszámok, illetve azok felhasználási területe:

1. Kések

- ▶ talpkés: a talp bőrén található elszarusodott bőr rétegenkénti eltávolításához
- ▶ sarokkés: a sarok megvastagodott bőrének lapszerű lemesztésére
- ▶ tyúkszemkés: a tyúkszem felszínén szétterülő szaruréteg eltávolításához
- ▶ körömkés: a beteg, gombás, podväs körömök vékonyításához

2. Lencsék

- ▶ kerek lencse: kisebb felületű bőrkeményedés kezelésére, például tyúkszem felületén
- ▶ ovális lencse: bőrkeményedés eltávolítására, tyúkszem mélyebben fekvő részének kezelésére, ujjak közötti tyúkszem eltávolítására, sarokrepedés bőrnek eltávolítására

3. Szemzők

- ▶ tyúkszem kiemelésére, a körmet körülvevő szarupárkány tisztítására

4. Vésők

- ▶ benőtt körömök sarkának kiemelésére

5. Csípők

- ▶ a körömök szabad szélének (hosszának) rövidítésére
- ▶ bőrcsípők a száraz, nagyon kemény bőrdarabok eltávolítására
- ▶ körömsarok csípők, a megvastagodott körömsarok vágására

6. Ollók

- ▶ körömvágó ollók a vékonyabb körömlemez szabad szélének levágására
- ▶ bőrvágó olló az elszarusodott körömbőr levágására

7. Reszelők

- ▶ a körömök szabad szélének rövidítésére illetve azok felszínének kezelésére, polírozására,
- ▶ sarokreszelők a sarok bőrnek finomítására

8. Egyéb használható kellékek

Csipeszek

- ▶ kiszáradt bőrdarabkák, szőrszálak eltávolítására illetve vatta darabok kezelés közbeni használatához, fertőtlenítés közben az eszközök megfogásához

Bőrfeltolók

- ▶ a köröm szarupárkányának óvatos feltologatásához

Tamponáló tűk

- ▶ tamponáláshoz, például a benőtt köröm kezelése utáni gyulladáscsökkentő kezeléshez

10. Segédeszközök

Tárlóedények

- ▶ a már használt műszerek elszeparálásához

Műszertartó állvány

- ▶ a műszerek munka közbeni balesetmentes tárolásához, használatához

Bakos Aranka

Lábápoló szakember, szakoktató
1987 óta dolgozik a szakmában, fő területe a lábápolás gyógyászati alkalmazása. Hét éve foglalkozik a szakmunkástanulók képzésével és vizsgáztatásával. A Pécsi Tudományi Egyetem Pedagógiai Tanszékének műszaki szakoktató szakán utolsó éves hallgató. Versenyeredményei: 2007 Esztétikai pedikűr I., Kombinált pedikűr II., Magyar Bajnoki verseny III.